

Energinet.dk's tre kontraktforløb omkring nødforsyning

Det nuværende system for nødforsyning af naturgas har medført en fordyrelse for varme-producenter, mener Jørn Kofod-Hansen, der foreslår en række principper for et nyt system.

DEBAT

Af direktør Jørn Kofod-Hansen,
Lerche & Partner ApS

I FJERNVARMEN 9/2009 gennemgik jeg forløbet af de første to kontraktperioder med nødforsyning for tiden 1.10.2007 - 30.9.2009. Efterfølgende har der været en række orienteringsmøder afholdt af Energinet.dk alene eller sammen med Dansk Fjernvarme. Resultatet af disse orienteringsmøder blev en forøgelse af antallet af virksomheder, som deltog i auktionen over nødforsyning, som fandt sted den 20. oktober 2009. I FJERNVARMEN 12/2009 har Oliver Vindex Nielsen, Energinet.dk en gennemgang af det seneste auktionsforløb.

Ved den første auktion i 2007 havde alene virksomheder med et årligt forbrug på over 10 mio. m³ naturgas mulighed for at deltage. Rabatten for at kunne afbrydes udgjorde henholdsvis 97 % og 75 % af den daværende nødforsyningstarif på 7,32 øre pr. m³. Dette system var åbent og transparent, men diskriminerede mod alle virksomheder med et årsforbrug mindre end 10 mio. m³ naturgas. Ved denne auktion deltog 27 af 41 mulige virksomheder.

Ved auktionen i 2008 var grænsen for deltagelse sænket til 2 mio m³ naturgas i årligt forbrug. Væsentligere var det imidlertid, at man havde indført et auktionsprincip, hvor de deltagende virksomheder skulle indgive bud for det beløb, man ønskede for at kunne blive afbrudt med henholdsvis 3 eller 36 timers varsel. Prisen blev henholdsvis 0,046 øre pr. kwh og 0,04 øre pr. kwh for henholdsvis

3 timers og 36 timers varsel. I denne auktion deltog 37 af i alt ca. 200 mulige virksomheder.

Begge ovenstående auktioner dækkede hele Energinet.dk's behov for nødforsyning hos slutbrugere i tiden 1.11 - 1.10. året efter. I den seneste auktion har Energinet.dk alene ønsket at være dækket i vinterhalvåret 1.11-1.5. året efter. Ved denne auktion har man ændret perioden for afbrydelighed til at være op til 60 døgn for 36 timers afbrydelighed. Betalingen var her 0,086 øre pr kwh for 3 timers afbrydelighed og 0,0256 øre for 60 døgns afbrydelighed. I denne auktion deltog 51, og der er indgået aftale med 35 virksomheder.

For medlemmer af Dansk Fjernvarme under et er der samlet sket en fordyrelse for nødforsyning, idet prisen pr. m³ naturgas er øget fra 7,32 øre til 10,03 øre eller en stigning på 37 %. Heroverfor står, at kun et meget begrænset antal af Dansk Fjernvarmes medlemmer har ønsket at deltage i ordningen, og flere af de pågældende har fundet, at de fastsatte priser ikke modsvarede deres omkostninger i tilfælde af en evt. afbrydelse. Konsekvensen har været, at de ikke har indgået aftale for den kommende periode.

Den væsentligste årsag til det kraftige fald skønnes at være forårsaget af indførelsen af en ny mulighed for afgivelse af bud for kommercielle lagerkunder for at kunne øge det samlede udtræk fra de to naturgaslagre i en evt. nødsituation. Dette er

imidlertid alene relevant for 60-døgns ordningen, hvorimod 3-timers afbrydeligheden alene inddækkes af slutbrugerne.

Alle varmforsyningsvirksomheder og herunder medlemmer af Dansk Fjernvarme har en forpligtelse til at sikre slutbrugernes forsyning med varme – også i en nødforsynings-situation. Det betyder, at man har en pligt til at etablere et nødforsyningsberedskab, som kan fungere under alle forhold. Uanset om man har indgået en uafbrydelig aftale om levering af naturgas, vil man kunne risikere at blive afbrudt – de såkaldte "force majeure"-situationer. Det kunne eksempelvis være de naturgasledninger, som forbinder virksomheden med det samlede naturgasnet.

En varmforsyningsvirksomhed bør af hensyn til sine forbrugeres forsyningssikkerhed nøje gennemgå sine alternativer til sin hovedforsyningsmulighed. Dette indebærer, at man overvejer, hvilke muligheder man måtte have i en nødforsynings-situation, hvad enten denne måtte blive af kortere eller længere varighed. Dette vil selvsagt hyppigt nødvendiggøre investeringer i forskellige former for backup i form af olie- eller flisfyrr etc.

Af Dansk Fjernvarmes samlede medlemskreds skønnes mindst 250 af dem at være helt eller delvist forsynet med naturgas. En række af virksomhederne fungerer alene som backupværker, som kun skal stå til rådighed, dersom den normale fjernvarmeleverandør ikke kan leve op til sine leveringsforpligtelser. Disse betaler ikke

for en ret til nødforsyning, som de har inden for rammen af de aftaler, som er indgået med den normale naturgasleverandør. De nævnte værker ligger i en række tilfælde med et årligt forbrug under den nuværende grænse for deltagelse i nødforsyningskonceptet på 2 mio. m³, men vil i en nødforsyningssituation for deres normale hovedleverandør kunne trække på de knappe ressourcer. Et fremadrettet system bør derfor omfatte alle timeaflæste forbrugere med en mulighed for at kunne aftage naturgas i en nødsituation. Det fremtidige system bør omfatte alle timeaflæste brugere.

Jeg skal derfor foreslå, at man ikke accepterer det nuværende system som blivende, da det har betydet en markant fordyrelse for ikke mindst varmeproducenter. I det forarbejde, som resulterede i etableringen af det nuværende nødforsyningskoncept i 2007, blev det implicit forudsat, at Energinet.dk ikke måtte øge sin indtjening som følge af omlægningen.

I de modelforudsætninger, som blev udarbejdet som en del af arbejdet, blev det beregnet, at typiske varmeproducerende virksomheder samlet ville opnå en økonomisk gevinst ved omlægningen. Det kan nu med rimelig sikkerhed konstateres, at dette ikke er tilfældet. Inden den seneste auktion skønnes fjernvarmens omkostninger til nødforsyning de to første år at beløbe sig til netto ca. 100 mio kr. Dette beløb er ved den seneste auktion øget med min. 50 mio kr. De beløb, varmeproducerende virksomheder har opnået som modydelse for at stille nødforsyningsafbrydelighed til rådighed, er samtidig faldet markant i forhold til det sidste år.

Dersom Energinet.dk ønsker at fastholde det indførte system, kunne dette ske på følgende vilkår:

- Alle timeaflæste naturgasforbrugere får mulighed for at kunne deltage
- Naturgasbrugernes maksimum for tilbudte mængder fastsættes ud fra maksimale mængder i aftaler med

leverandører og ikke de seneste tre år

- Energinet.dk vender tilbage til de godkendte vilkår for 2007, hvor Energinet.dk fastsætter rabatsatserne for de forskellige kategorier af afbrydelighed

- Der foreslås en fremtidig model, hvor betalingen sker som en kombination af et beløb for at stå til rådighed og en betaling baseret på faktisk afbrydelse

- Betalingen for den faktiske afbrydelse bør være baseret på den faktiske periode og de faktiske mængder, man bidrager til nødforsyningen med
- De enkelte deltagende virksomheder fastsætter selv en betaling, som modsvarer deres marginale omkostninger ved at skifte til et alternativt brændsel

- Energinet.dk afgør selv, hvilke virksomheder man vil kontakte i de konkrete situationer afhængig af afbruddets længde og karakter.

jkh@lerche.dk